

[Svend Haugaard.]

fundet, minus godtgørelse for den gene, det kan være at blive fortrængt af voksende byområder. I denne forbindelse kunne jeg godt have trang til at spørge dem, der nu og da har udtalt sig til fordel for, at man skulle fjerne landbrugsforpligtelsen eller i hvert tilfælde sætte videre grænser for det areal, hvorpå der ikke skal være landbrugsforpligtelse, om det ikke kan blive noget svært at få ordnede forhold på disse områder, hvis ikke landbrugsforpligtelsen fastholdes.

Hvad erstatning i øvrigt angår, må vi erkende, at der især ud fra tidligere jordlovgivning nogle steder kan være skabt forhold, som gør, at en overgangserstatning kan være berettiget; jeg vil gerne understrege, at det er en engangserstatning. Vi er parat til at drøfte dette spørgsmål i udvalget, men jeg vil tilføje, at vi ikke er indstillet på de store tal, hverken i kroner eller med hensyn til antallet af tilfælde.

De to andre lovforslag, forslag til lov om ændring i lov om byplaner og forslag til lov om ændring i byggelov for købstæderne og landet, har en række enkeltheder, som det er rimeligt at tage op i udvalget og eventuelt her i salen ved anden behandling, men som jeg ikke her i første omgang skal kommentere. Vi vil gerne i udvalget drøfte enkeltheder i lovforslaget om by- og landzoner, herunder spørgsmålet om erstatning, taksationskommissioner, ankeregler og regler for byudvikling. Men som helhed er vi meget positive over for zonelovforslaget, og vi skal gøre vort til, at det får en heldig udgang. Vi imødeser de næste lovforslag i serien med forventning.

Arne Larsen: De af boligministeren fremsatte forslag til lov om by- og landzoner, lov om ændring i lov om byplaner og lov om ændring i byggelov for købstæderne og landet er, som ministeren selv siger, første trin af en flertrinsraket angående den kommende jordlovgivning, eller rettere sagt den kommende planlægningslovgivning — og det er det egentlig planlæggende i disse lovforslag, jeg kort skal sige et par ord om, idet min partifælle hr. Gert Petersen nærmere vil komme ind på socialistisk folkepartis principielle stilling til de overmåde vigtige erstatningsproblemer, som rejser sig i forbindelse med denne lovgivning.

Regeringens sigte: at der skal tilvejebringes et øget udbud af byggemodne og bymodne grunde for at hindre prisstigninger og lægge en dæmper på spekulationen, kan man selvfølgelig tilslutte sig. Hidtil har desværre ingen regering endnu haft held med sig i så henseende. Vi husker endnu, hvordan det gik i 1963, da et velment forsøg på at komme spekulationen til livs takket være en demagogisk agitation imod lovene faldt ved en folkeafstemning. Det er ganske klart og indlysende, at det har været overmåde dyrt for dette lands borgere, at vi ikke allerede i 1963 fik disse jordlove gennemført. Men nu skal der altså gøres et nyt forsøg og af en borgerlig regering, og vi er faktisk meget spændt på, hvordan den endnu vigtigere lovgivning om ændringerne i vurderings- og beskatningsreglerne vedrørende fast ejendom og den såkaldte tilbudspligt for ejendomsbesiddere vil blive udformet.

Jeg er helt enig med ministeren i det klare sigte, at de offentlige investeringer i bygge- og bymodning bør og skal udnyttes mest effektivt, thi det er jo meget store summer, det offentlige mellem år og dag investerer i veje, kloakker, vand- og elledninger; derefter, når alt dette er bragt til side og et område er blevet byggemodnet og parat til at modtage et nyt bysamfund, dukker der så en hel masse andre problemer op: trafiklinjer, skoler, børnehaver, vuggestuer, sygehuse osv., osv., alt sammen noget, som samfundet har en væsentlig pligt til at medvirke til at få løst. Også selve arealerhvervelserne kan være en temmelig kostbar affære, og derfor er det efter vor opfattelse meget, meget nødvendigt, at det offentlige har meget vide beføjelser til at kunne dirigere hele denne udvikling.

Man kan være enig i, at det er helt nødvendigt, at lands- og egnsplanlægningen styrkes og decentraliseres, og at den daglige administration og selvfølgelig også selve lovgivningen forenkles og rationaliseres, også i forbindelse med kommunalreformen. Derfor kan socialistisk folkeparti i princippet godt gå ind for de hovedtanker, som er nedfældet i lovforslaget om by- og landzoner. Principperne her er jo ikke helt ukendte; som hr. Kaj Andresen var inde på, har et tidligere nedsat planlægningsudvalg netop været inde på disse tanker.

Vi har i de forløbne år haft loven om by-